

Administration af aftenskoler og oplysningsforbund

Ledermappe med retningslinjer og vejledninger for den
folkeoplysende voksenundervisning i Aarhus Kommune

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

Vi bevæger
Aarhus

Årshjul for aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune

Januar

- 1. januar Udbetaling af undervisningstilskud 1. aconto
- 15. januar Sidste dag for at genbooke sæsontider og nye tider.
- 15. januar Indsende opgørelse via [Foreningsportalen](#) til Sport & Fritid over skolens deltagere fra andre kommuner samt deltagere med behov for særlige hensyn med bopæl i Aarhus Kommune – mellemkommunal refusion.

Februar

Ansøgere får ultimo februar besked om tildelte lokalebookinger.

Marts

- Udbetaling af 1. rate af lokaletilskud.

April

- 1. april Indberetning af tilskudsregnskabet til Sport & Fritid via [Foreningsportalen](#).
- 1. april Udbetaling af undervisningstilskud 2. aconto.

Maj

Juni

Juli

- 1. juli Udbetaling af undervisningstilskud 3. aconto
- 15. juli Indsende opgørelse via [Foreningsportalen](#) til Sport & Fritid over skolens deltagere fra andre kommuner samt deltagere med behov for særlige hensyn med bopæl i Aarhus Kommune – mellemkommunal refusion.

August

September

- Udbetaling af 2. rate af lokaletilskud.

Oktober

- 1. oktober Udbetaling af undervisningstilskud 4. aconto.

November

December

- 31. december Frist for ansøgning til APEHØS.

Hele året

Oprettelse af aftenskole/oplysningsforbund.

[Den Lokale Udviklingspulje](#) og [Straks-puljen](#)

Stikordsregister

Sidetallene er aktive link

A

administration 12
afgrænset deltagerkreds 12
afregning af tilskud 20
afregning af APEHØS 21
aftenskoler/oplysningsforbund med udelukkende hensyntagende undervisning 17, 22
almen undervisning 14
annoncering 12
ansøgning om tilskud til undervisning 20
arbejdsledige 21
APEHØS
- betingelser for tilskud 20
- tilskudssats 21
- afregning hos Sport & Fritid 21
- kontrol 21
- tilskudsmodtagere 20, 21
arbejdsskadesikring 25

B

blandede hold
- alment blandet hold 16
- integreret hold 16
børn og voksne sammen 14
børneattest 12

C

D

debatskabende aktiviteter 10 %-puljen 14, 15
deltagerbetaling 19
deltagerdokumentation 19
deltagere fra andre kommuner 18
deltagere med bopæl i Aarhus Kommune men anden betalingskommune 19
deltageroplysning 18
deltagere med behov for særlige hensyn 22

E

efterlønsmodtagere 21
ekskursioner og ture 13
emnevalg 12

F

fleksible tilrettelæggelsesformer
- karakteristika ved fleksibelt tilrettelagt undervisning 17
- tilskud 14, 17
- udgiftstyper 18
- eksempler på fleksibelt tilrette undervisning 18
folkeoplysende voksenundervisning 9, 16
folkeoplysningsloven 9
folkeoplysningsudvalget 9
folkepensionister 21
foredrag 15
foreningsportalen 10
formel kompetence - uformel kompetence 13
forsikringspligt 25

frit emnevalg med afgrænsning 12

fusion 24

førtidspensionister 21

G

H

hensynserklæring 16, 17
hensyntagende undervisning 16, 22
støtteberettiget som hensyntagende undervisning 16
holdtyper 14, 15
holdstørrelse 15
honorar 25

I

instrumentalundervisning 16

J

K

klage 10
konkurs 24
kontrol 15, 16, 21, 23,
krav til aftenskolen/oplysningsforbundets vedtægt 11
krav til dannelse af aftenskole/oplysningsforbund 11
krav til deltageren 18

L

lokaletilskud 22
lokalelån 22
lokalebooking 22
lokale interesseorganisationer 10
lærlinge 22
løn til skoleledere og undervisere 25
lønadministration via Aarhus Kommune 25

M

mellemkommunal refusion 14, 17, 18

N

ny aftenskole/oplysningsforbund 11, 20

O

offentliggørelse af tilskudsregnskaber 10
online køb af kurser 21
opbevaring af dokumentation 23
ophør 24
opsplitning 24
oprettelse af aftenskole/oplysningsforbund 11

P

personer med bopæl i Aarhus Kommune men med anden betalingskommune 19

Q

R

registrering af afholdt undervisning **19**
registrering af deltagere fra andre kommuner **17, 18**
regnskabsaflæggelse for 10 %-puljen **15**
regnskabskrav **23**
revisionskrav for tilskudsregnskab **23**

S

Seniorpension **21**
Sport & Fritid **10**
statistik **23**
- bilag til statistik om faggrupper **27**
studerende **22**

T

Tidlig pension **21**
tilbagebetaling af tilskud **20, 23**
tilskudsgrundlag og -fordeling **20**
tilskudsgrundlag ny aftenskole/oplysningsforbund **11, 20**
tilsagn om tilskud **20**
tilskud til tolkebistand **22**
tilskud til transport **22**

U

udbetaling af tilskud **20**
undervisningsformer **14**
undervisning udenfor folkeoplysningsloven **16**

V

vejlede til rette hold **12**
voksne **14**

W

X

Y

Z

Y

Æ

Ø

øvrige personer **22**
økonomi **9**

Å

åbenhed **12**

Brøker og satser for tilskud i Aarhus Kommune

Tilskudsbrøker		
Undervisningsform		Max tilskudsbrøk
Almen undervisning, studiekredse og foredrag		1/3
Instrumentaundervisning		5/7
Hensyntagende undervisning		7/9
Blandede hold	Integreret hold	7/9
	Alment blandet hold	1/3 og 7/9
Fleksible tilrettelæggelsesformer		1/3
Fleksible tilrettelæggelsesformer - tilrettelagt som hensyntagende undervisning		7/9 hvis underviser til stede ellers 1/3
Satser		
APEHØS frem til 1. august 2026		6 kr.

Indholdsfortegnelse

Sidetallene er aktive link

Forord 9

Hvad er folkeoplysende voksenundervisning? 9

Folkeoplysningsloven – rammen for tilskud og virke 9

Økonomien til aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune 9

Folkeoplysningsområdets organisering i Aarhus Kommune 9

Sport & Fritid i Aarhus Kommune 10

Foreningsportalen 10

Offentliggørelse af foreningernes tilskudsregnskaber 10

Lokale interesseorganisationer på det folkeoplysende område 10

Mulighed for at klage 10

KAPITEL 1

Forening der tilbyder folkeoplysende voksenundervisning – aftenskolen/oplysningsforbundet

Krav til dannelsen af aftenskolen/oplysningsforbundet 11

Krav til aftenskolens/oplysningsforbundets vedtægt 11

Vil man oprette en aftenskole/oplysningsforbund – godkendelsesproceduren hos Sport & Fritid 11

Tilskud til en ny aftenskole/oplysningsforbund 11

Registrering af aftenskolen/oplysningsforbundet 11

Personoplysninger til Sport & Fritid 12

Børneattest 12

KAPITEL 2

Administrative regler for aftenskolens/oplysningsforbundets undervisning m.v.

Åbenhed – annoncering 12

Frit emnevalg med afgrænsning 12

Formel kompetence – uformel kompetence 13

Ekskursioner og ture 13

KAPITEL 3

Regler for tilskud til undervisning – undervisningsformer hos aftenskoler/oplysningsforbund

Holdtyper – voksne, børn & voksne 14

Almen undervisning, studiekredse og foredrag 14

Foredrag 15

Debatskabende aktiviteter – 10 %-puljen 15

Regnskabsaflæggelse for 10 %-puljen – Kontrol 15

Instrumentalundervisning 16

Hensyntagende undervisning 16

Aftenskoler/oplysningsforbund med hensyntagende undervisning for bestemt målgruppe 17

Fleksible tilrettelæggelsesformer 17

Eksempler på fleksibelt tilrettelagt undervisning 18

KAPITEL 4

Deltageren hos aftenskoler/oplysningsforbund

Krav til deltageren 18

Deltagere fra andre kommuner – mellemkommunal refusion 18

Personer med behov for særlige hensyn med bopæl i Aarhus Kommune men med anden betalingskommune 19

Deltagerbetaling 19
Deltagerdokumentation – vigtigt dokument 19
Registrering af afholdt undervisning m.v. 19

KAPITEL 5

Tilskud og økonomi

Tilskudsgrundlag og -fordeling 20
Nyetableret aftenskole/oplysningsforbund 20
Ansøgning om tilskud til undervisning m.v. 20
Tilsagn om tilskud/udbetaling af tilskud 20
Afregning – senest 1. april 20
APEHØS Tilskudsordning for arbejdsledige, pensionister, efterlønsmodtagere, personer med behov for særlige hensyn, studerende/lærlinge og øvrige personer i alderen over 60 år uden arbejdsindtægt 20
Tilskud til blindes og svagsynedes transport samt tolkebistand for døve og svært hørehæmmede 22

KAPITEL 6

Lokaler og lokaletilskudsordning 22

KAPITEL 7

Regnskabskrav – tilskudsregnskabet 23
Opbevaring af dokumentation – husk 5 år 23
Statistik 23
Revisionskrav for tilskudsregnskabet 23
Konkurs/fusion/opsplitning/ophør af foreninger 24

KAPITEL 8

Løn til skoleledere og undervisere 25
Lønadministration via Aarhus Kommune 25
Forsikringspligt – Lov om arbejdsskadesikring 25

Henvisninger med link – lovtekster 26

Bilag – Bilag 1 Statistik – forklaring til inddeling i grupper 27

Puls, fordybelse og fællesskab skal være det fælles pejlemærke, når beslutninger om tiltag og indsatser på sports- og fritidsområdet skal træffes i de kommende år.
Fra Aarhus Kommunes Sports- og fritidspolitik. 2022-2029

FORORD

Ledermappen er et opslagsværk for nye eller etablerede aftenskoler og oplysningsforbund i Aarhus Kommune. Ledermappen giver svar på de spørgsmål, der kan opstå i det daglige arbejde i en folkeoplysende forening. Både bestyrelse, ledelse og medarbejdere i foreningen skal i Ledermappen kunne få svar og få afklaret tvivl. Interesserede byrådspolitikere og borgere kan ligeledes gennem Ledermappen få indblik i aftenskolers/oplysningsforbunds administrative virkelighed.

Afsnittene i Ledermappen omhandler etablering af en aftenskole/oplysningsforbund, vedtægt, undervisningstilskud, lokaleanvisning og lokaletilskud etc.

Bagerst i Ledermappen er der link til lovtekster, lokale politikker etc.

Der er ved afsnit i Ledermappen henvisninger til den gældende folkeoplysningslov, LBK nr. 1115 af 31. august 2018, og folkeoplysningsbekendtgørelsen, BEK nr. 1251 af 12. december 2011, hvor det er relevant.

Hvad er folkeoplysende voksenundervisning?

Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er med udgangspunkt i undervisningen at øge den enkelte borgers almene og faglige indsigt samt færdigheder for at styrke evner og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

Den folkeoplysende voksenundervisning skal være åben for alle, almenyttig og have aktiviteter kontinuerligt.

Aarhus Kommune giver tilskud til godkendt folkeoplysende voksenundervisning, der omfatter undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter, hvortil der er knyttet deltagerbetaling.

Folkeoplysningsloven – rammen for tilskud og virke

Det folkeoplysende forenings- og fritidsliv i Aarhus Kommune reguleres gennem folkeoplysningsloven, der hovedsageligt omhandler de økonomiske og administrative rammer for området. Landets kommuner har således mulighed for selv at udforme rammerne på området.

Økonomien til aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune

Aarhus Byråd fastsætter og fordeler den årlige beløbsramme til den folkeoplysende voksenundervisning, det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og til en udviklingspulje for foreninger og selvorganiserede grupper.

Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune godkender om efteråret fordeling af tilskuddet for det kommende år til den folkeoplysende voksenundervisning på grundlag af de seneste afholdte og godkendte tilskudsberettigede lønudgifter/udgifter. (Herefter får skolerne tilskudstilsagnet at vide).

Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune godkender om foråret aftenskolers/oplysningsforbunds regnskaber.

Folkeoplysningsområdets organisering i Aarhus Kommune

Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune arbejder for at udvikle og understøtte det folkeoplysende forenings- og fritidsliv i Aarhus Kommune. Medlemmerne af Folkeoplysningsudvalget er på valg hvert 4. år. Udvalget består af kulturrådmanden, 5 byrådspolitikere og 13 repræsentanter fra foreningslivet. Derudover deltager 1 repræsentant fra de frivillige ungetilbud og 1 repræsentant fra den folkeoplysende voksenundervisning i Folkeoplysningsudvalget som tilfornordnede medlemmer. Folkeoplysningsudvalgets opgaver er inden for afgrænsning og godkendelse, regnskab og tilsyn, lokaleanvisning, tilskud til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde og den folkeoplysende voksenundervisning.

Læs nærmere om Folkeoplysningsudvalgets sammensætning og referater af møderne

<https://aarhus.dk/demokrati/politik/raad-og-naevn/kultur-og-frivillighed/folkeoplysningsudvalget>

Folkeoplysningsloven §§ 35 og 40

Sport & Fritid i Aarhus Kommune

Sport & Fritids sektion *Folkeoplysning og Fællesskaber* er sekretær for Folkeoplysningsudvalget, dvs. indkalder og tilrettelægger møderne i Folkeoplysningsudvalget. Derudover arbejder *Folkeoplysning og Fællesskaber* med godkendelse af folkeoplysende foreninger og vedtægtsændringer, tilskud og regler vedrørende den folkeoplysende voksenundervisning, aktivitetsstøtte, lokaletilskud, fakturering, fritidspas, ældreidræt, booking – Sport & Fritid administrerer egne lokaler, dvs. idrætslokaler, herunder svømmehaller, boldbaner, undervisningslokaler samt magistratsafdelingen Børn og Unges lokaler.

Sport & Fritid
Folkeoplysning og Fællesskaber
N.J. Fjordsgade 2A, 8000 Aarhus C
sport-fritid@aarhus.dk
Sikkerpost via Digital Post

Foreningsportalen

Foreningsportalen er Sport & Fritids digitale kommunikationsmiddel til foreninger, borgere og frivillige i Aarhus Kommune. Her kan man ansøge om godkendelse af sin forening, indberette af tilskudsregnskab, medlemstal, fremmøde, booke lokaler, finde de aktuelle retningslinjer for de folkeoplysende områder. Aarhus Kommunes borgere kan søge efter lokale foreningsaktiviteter og booke lokaler via Foreningsportalen. Sport & Fritid bruger ligeledes Forenings-portalen til at informere foreningslivet om væsentlige og aktuelle ting på det folkeoplysende område, for eksempel klippeplan for græsbaner.

Offentliggørelse af foreningernes tilskudsregnskaber

Kommunerne er efter en ændring af folkeoplysningsloven pr. 1. januar 2017 forpligtet til årligt at offentliggøre foreningernes tilskudsregnskaber samt liste over foreninger, der ikke er blevet godkendt som folkeoplysende forening, eller er frataget tilskud eller adgang til lokaler, fordi de ikke overholder folkeoplysningsloven. I Aarhus Kommune bruger Sport & Fritid Foreningsportalen til dette formål.

Folkeoplysningsloven § 29, stk. 3; § 35a

Lokale interesseorganisationer på det folkeoplysende område

En række interesseorganisationer i Aarhus Kommune har gennem deres arbejde og aktiviteter som mål at styrke og synliggøre det folkeoplysende områdes værdi og indsats for medlemmer, borgere og byrådspolitikere i Aarhus Kommune. Det er

[Idrætssamvirket Aarhus](#)

[Århus Ungdommens Fællesråd](#)

[Samrådet for Amatørkultur i Aarhus Kommune](#)

[Folkeoplysningssamvirket i Aarhus](#)

Samrådet for Børne- og Ungdomskorps.

Mulighed for at klage

Folkeoplysningsudvalgets afgørelse betragtes som endelig, og der er ingen lovbestemt klageadgang eller klage procedure. Ved utilfredshed med Folkeoplysningsudvalgets afgørelser kan der dog rettes fornyet henvendelse til Aarhus Kommune, som så kan vælge at tage sagen op til genovervejelse (remonstration).

I sidste ende er der endvidere mulighed for at indbringe spørgsmålet for det kommunale tilsyn ved Ankestyrelsen, som så kan vurdere, om det er en sag, de vil vælge at rejse.

KAPITEL 1

Forening der tilbyder folkeoplysende voksenundervisning – aftenskole/oplysningsforbund

Ønsker en aftenskole/oplysningsforbund at søge tilskud og/eller lokaler hos Aarhus Kommune, skal den opfylde folkeoplysningslovens bestemmelser til foreningsdannelse, jf. folkeoplysningslovens § 4, stk. 2. Der er også krav til aftenskolens/oplysningsforbundets vedtægt, jf. folkeoplysningsbekendtgørelsens § 1.

Krav til dannelsen af aftenskolen/oplysningsforbundet

- Have formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægten.
- Tilbyde folkeoplysende kurser, foredrag, debatarrangementer og/eller studiekredse, der lever op til folkeoplysningslovens bestemmelser.
- Have en bestyrelse på mindst 5 personer, der er valgt eller udpeget af medlemmerne eller medlemsorganisationerne, der står bag foreningen.
- Deltagerindflydelse – give deltagerne mulighed for en plads i bestyrelsen.
- Sikre at den folkeoplysende voksenundervisning som udgangspunkt er åben for alle.
- Være hjemmehørende i tilskudskommunen som er Aarhus Kommune.
- Være kontinuerlig og drive undervisningen på en ikke-kommerciel måde, dvs. almennyttigt.

Krav til aftenskolens/oplysningsforbundets vedtægt

Aftenskolens/oplysningsforbundets vedtægt skal som minimum indeholde følgende, jf. folkeoplysningsbekendtgørelsens § 1:

- Formålsbeskrivelsen – foreningens formål.
- Valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer.
- Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor.
- Foreningens hjemsted.
- Betingelser for medlemskab.
- Tegningsret for foreningen.
- Procedure for vedtægtsændringer.
- Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør.

Læs nærmere på Aarhus Kommunes hjemmeside under Forening om udarbejdelse af vedtægter, krav og tilskudsmuligheder for nye aftenskoler/oplysningsforbund på <https://aarhus.dk/forening/for-aftenskoler/opret-en-aftenskole>

Vil man oprette en aftenskole/oplysningsforbund – godkendelsesproceduren hos Sport & Fritid

Oprettelse af en aftenskole/oplysningsforbund skal ske via Sport & Fritids [Foreningsportal](#). Det er en god ide at få Sport & Fritids forhåndsgodkendelse af foreningens udkast til vedtægterne *inden* afholdelse af generalforsamlingen.

OBS Sport & Fritid skal til enhver tid godkende ændringer, der sker i foreningens vedtægter.

Læs nærmere på Aarhus Kommunes hjemmeside under Forening om udarbejdelse af vedtægter, krav og tilskudsmuligheder for nye aftenskoler/oplysningsforbund på <https://aarhus.dk/forening/for-aftenskoler/opret-en-aftenskole>

Tilskud til en ny aftenskole/oplysningsforbund

Nye aftenskoler/oplysningsforbund kan i Aarhus Kommune maksimalt søge om tilskud til 350 undervisningstimer i det første år. Læs nærmere om udregningen af tilskuddet på Aarhus Kommunes hjemmeside under [Forening](#)

OBS Aftenskolen/oplysningsforbundet kan først søge om tilskud, når Sport Fritid har godkendt vedtægterne.

Registrering af aftenskolen/oplysningsforbundet hos myndighed og bank

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal selv sørge for oprettelse af CVR-nummer, NemKonto samt MitID. Det er ikke Sport & Fritids ansvarsområde.

Personoplysninger til Sport & Fritid

Alle indberetninger, for eksempel tilskudsregnskab, APEHØS-afregninger, og digitale henvendelser med personoplysninger til Sport & Fritid skal ske via Sport & Fritids Foreningsportal.

Børneattest

Alle aftenskoler/oplysningsforbund, der modtager tilskud eller får anvist lokaler fra Aarhus Kommune, **skal** overfor Aarhus Kommune erklære, at man indhenter børneattester, når dette kræves/bliver aktuelt, jf. lov om børneattester.

I Aarhus Kommune bekræfter aftenskolens/oplysningsforbundets bestyrelsesmedlemmer ved underskrivning af tilskudsregnskabet, at *„Foreningen indhenter børneattester i det omfang, foreningen ansætter eller beskæftiger personer, såvel lønnet som ulønnet, der som led i udførelsen af deres opgaver, skal have direkte kontakt med børn og unge under 15 år.“*, jf. gældende regnskabsblanket.

KAPITEL 2

Administrative regler for aftenskolens/oplysningsforbundets undervisning m.v.

Som godkendt aftenskole/oplysningsforbund i Aarhus Kommune skal man være opmærksom på og efterleve folkeoplysningslovens bestemmelser og tilhørende bekendtgørelse samt de fastsatte retningslinjer i Aarhus Kommune.

Åbenhed – annoncering

Aftenskolernes/oplysningsforbundenes undervisning, studiekredse, foredrag, debatskabende aktiviteter og fleksibelt tilrettelagt undervisning med tilskud efter folkeoplysningsloven skal som udgangspunkt være åben for alle borgere. Det såkaldte åbenhedskriterium. En undtagelse er *Afgrænset deltagerkreds*, som er beskrevet her nedenfor under **De 2 undtagelser**.

Undervisning, studiekredse, foredrag, debatskabende aktiviteter og fleksibelt tilrettelagt undervisning skal derfor annonceres offentligt for at leve op til åbenhedskriteriet. I Aarhus Kommune er det besluttet, at det for eksempel kan ske gennem udsendelse af fysisk kursusprogram, brug af aftenskolens/oplysningsforbundets hjemmeside, brug af webportalen www.aftenskole.nu, opslag på sociale medier.

Det skal fremgå af annonceringen, at aftenskolens/oplysningsforbundets udbud af voksenundervisning er tilrettelagt i henhold til folkeoplysningsloven.

Er et hold forbeholdt personer med behov for særlige hensyn i forhold til undervisningen, skal dette fremgå tydeligt af kursusbeskrivelsen og aftenskolens/oplysningsforbundets kursusprogram/hjemmeside.

De 2 undtagelser

1. Vejlede til rette hold

Aftenskolen/oplysningsforbundet kan ikke nægte en borger at deltage på et bestemt hold. Man må dog gerne vejlede borgeren, så vedkommende kommer på et passende hold med samme emne.

2. Afgrænset deltagerkreds

Aarhus Kommunes Folkeoplysningsudvalg kan godkende, at aftenskolen/oplysningsforbundet udbyder et kursus for en bestemt afgrænset deltagerkreds. Det kan for eksempel være undervisning på plejehjem, virksomheder eller lign.

Kursus for en bestemt afgrænset deltagerkreds må dog ikke være et led i institutionens normale aktivitets-tilbud, være behandling eller erstatte undervisning, der hører under en anden lovgivning.

Kurser og aktiviteter alene tilrettelagt for kvinder eller mænd opfylder ovennævnte åbenhedskriterium, dog jf. ligestillingsloven.

Man kan løbende indsende ansøgning om godkendelse af afgrænset deltagerkreds til Aarhus Kommunes Folkeoplysningsudvalg/Sport & Fritid.

Frit emnevalg med afgrænsning

Aftenskolen/oplysningsforbundet har frit emnevalg, frit lærervalg samt frit valg af tilrettelæggelsesformer. Der kan dog ikke ydes tilskud efter folkeoplysningsloven til undervisning, studiekredse, foredrag og fleksible

tilrettelæggelsesformer inden for nedenstående emner og fag. Det gælder både teoretisk undervisning og udøvelse i praksis:

- **Fremstilling af alkoholiske drikke fx øl, vin, spiritus**
I Aarhus Kommune har Sport & Fritid og Folkeoplysningsnævnet aftalt, at det skal stå i omtalen af kursus/kurser med alkohol, at kurset/kurserne udbydes uden tilskud fra folkeoplysningsloven.
Man kan for eksempel skrive på aftenskolen/oplysningsforbundets hjemmeside/kursuskatalog/Facebook:
Øl- og vinkurser gennemføres uden tilskud fra folkeoplysningsloven eller Gennemføres uden offentligt tilskud.
- **Spil som brætspil, kortspil** (for eksempel bridge), e-games/e-gaming.
- **Ildræt, sports- og konkurrencepræget virksomhed**
I Aarhus Kommune kan aftenskoler/oplysningsforbund udbyde faget motionsgymnastik, men kun for
 - personer over 60 år
 - personer med behov for særlige hensyn uanset alder.
- **Dans som sportsdans, selskabsdans, ballet og jazzballet**, hvor formålet er konkurrence eller at give et kunstnerisk udtryk gennem dansen. Bortset fra folkedans.

Der ydes heller ikke tilskud til undervisning, foredrag, studiekredse, fleksible tilrettelæggelsesformer, hvor formålet er:

- **Agitation** – aftenskolen/oplysningsforbundet må ikke ensidigt propagandere for et bestemt budskab.
- **Behandling** – formålet må ikke være at behandle individuelle sygdomme, men aftenskolen/oplysningsforbundet må gerne undervise i forebyggelse af hjerte-kar-sygdomme, ryglidelser eller andre sygdomme.
- **Underholdning** – underholdning må ikke være et mål i sig selv med undervisningen.
- **Forkyndelse** – målet med undervisningen må ikke være at forkynde et bestemt religiøst budskab.
- **Udbredelse af overtro** – aftenskolen/oplysningsforbundet må ikke udbrede troen på for eksempel tarotkort.

Formel kompetence – uformel kompetence

Der kan ikke ydes tilskud efter folkeoplysningsloven til formelt kompetencegivende undervisning eller virksomhed/aktiviteter, der hører under anden lovgivning.

Ekskursioner og ture

Aarhus Kommune yder ikke – medmindre der undtagelsesvist er givet dispensation – tilskud til undervisning, der etableres uden for Aarhus Kommune. Der kan ydes tilskud til lærerløn ved ekskursioner/ture uden for Aarhus Kommune, når disse ekskursioner/ture indgår som et mindre element i et samlet undervisningsforløb, der foregår i Aarhus Kommune, og som alene tilbydes/annonceres i Aarhus Kommune. Det forudsættes, at alle deltagerne i ekskursionen/turen er deltagere i det samlede kursusforløb, og at ekskursionen/turen afholdes inden for landets grænser.

KAPITEL 3

Regler for tilskud til undervisning

Undervisningsformer hos aftenskoler/oplysningsforbund

Aftenskoler/oplysningsforbund kan tilrettelægge deres undervisning på forskellige måder.

Tilskudsberettigede undervisningsformer er følgende:

Undervisningsform		Max tilskudsbrøk	Holdstørrelse
1 undervisningslektion er 55 minutter <i>inklusive</i> 10 minutters pause			
Almen undervisning, studiekredse og foredrag		1/3	Min 2 deltagere ved holdstart
Instrumental undervisning		5/7	Min. 2 deltagere til max 7 deltagere.
Hensyntagende undervisning		7/9	Min. 2 deltagere til max 7 deltagere.
Blandede hold	Integreret hold	7/9	Max 10 deltagere hvoraf højst 5 deltagere med behov for særlige hensyn.
	Alment blandet hold	1/3 og 7/9	Max 1 -2 deltagere med behov for særlige hensyn.
Fleksible tilrettelæggelsesformer		1/3	
Fleksible tilrettelæggelsesformer - tilrettelagt som hensyntagende undervisning		7/9 hvis der er underviser til stede ellers 1/3	

Derudover skal der afsættes 10 % af det bevilgede tilskud til debatskabende aktiviteter.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal bruge tilskuddet til nedsættelse af udgifterne til aflønning af lærere og leder. Aflønningen skal ske i henhold til lønbekendtgørelsens regler og satser.

Der kan kun udbetales undervisningstilskud, hvis der er udbetalt underviser-/lederløn eller foredragshonorar. Debatskabende aktiviteter og fleksible tilrettelæggelsesformer forudsætter derfor, at man har modtaget undervisningstilskud.

Voksne – fra 18 år

De forskellige undervisningsformer retter sig mod voksne samt voksne og børn sammen. Almen undervisning, studiekredse, foredrag og fleksible tilrettelæggelsesformer kan kun godkendes, hvis et flertal af deltagerne er fyldt 18 år ved holdets begyndelse.

Børn og voksne sammen

Hold, hvor børn og voksne tilmeldes og deltager sammen, øger det faglige og pædagogiske udbytte for barn og voksen. Det kan for eksempel være fag som keramik, mor/far & barn-gymnastik, musik, sang, IT, madlavning. Aftenskolen/oplysningsforbundet skal ikke fylde et voksenhold op med børn, men gennemføre en undervisning, som begge parter får mere udbytte af.

På børn-voksen-hold deltager børnene på lige fod med de voksne, derfor

- er der deltagerbetaling for børnene
- tæller børnene med i holdets samlede deltagertal
- skal barnet ved mellemkommunal refusion indberettes individuelt og kun for de timer, barnet deltager i undervisningen
- er der ikke krav på børn-voksen-hold om, at flertallet af deltagere skal være over 18 år.

Almen undervisning, studiekredse og foredrag

Aarhus Kommune yder maksimalt tilskud til 1/3 af udgifterne til leder- og lærerløn (dvs. inklusiv feriepenge, sygedagpenge, ATP, AER, 1., 2., og 3. ledighedsdag m.v.) i den almene undervisning, studiekredse og foredrag.

Tilskuddet er bundet til nedbringelse af udgifterne til afholdte og godkendte tilskudsberettigede lønudgifter/udgifter. Resten af lønudgifterne og øvrige omkostninger, for eksempel administration, undervisningsmaterialer og forsikringer m.v. skal dækkes af deltagerbetalingen.

Foredrag

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal udbetale honorar til foredragsholdere, men fastsætter selv størrelsen af foredragshonoraret. Foredragshonoraret kan højst indgå i opgørelsen over afholdte lønudgifter med et beløb, der svarer til lønnen for 6 undervisningstimer pr. foredrag.

Holdstørrelse

Aftenskolen/oplysningsforbundet fastsætter selv holdenes størrelse. Der kan ikke ydes tilskud til enkelt-persons-undervisning.

- Det forudsættes, at hold som minimum har 2 deltagere ved holdstart.

Debatskabende aktiviteter – 10 %-puljen

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal afsætte 10 % af det bevilgede undervisningstilskud til debatskabende aktiviteter. Det er arrangementer, hvor deltagerne har mulighed for at deltage aktivt i en debat om samfunds-betonede emner. Et almindeligt foredrag kan ikke godkendes som debatskabende aktivitet.

Man skal være opmærksom på følgende ved debatskabende aktiviteter:

- Aktiviteterne skal annonceres offentligt, være åbne for alle.
- Det skal fremgå af annonceringen, at formålet er at skabe debat om emnet.
- Det er ikke en betingelse, at der er deltagerbetaling. Hvis der er deltagerbetaling, skal størrelsen fremgå af annonceringen. Et eventuelt overskud skal anvendes inden for folkeoplysningens område. Overskuddet er ikke kun begrænset til anvendelse inden for 10 %-puljen.
- Aktiviteterne skal foregå, så emnerne sættes ind i en bredere samfundsbetonet og helhedsorienteret ramme.
- Emnerne skal rette sig mod brede målgrupper.
- Emnerne skal være væsentlige, debatskabende og være af interesse for fællesskabet. Arrangementet skal give mulighed for debat, der inddrager deltagerne aktivt. Debatten skal være hovedbestanddelen og indgå som en naturlig og væsentlig del.
- Formålet med aktiviteterne må ikke være behandling, agitation, underholdning, valgkampagner (fagforeninger, partier m.v.), forkyndelse eller udbredelse af overtro, men der må gerne oplyses og skabes debat herom.
Eksempel: Politikere kan deltage i arrangementer, hvor et bestemt emne debatteres, det må blot ikke have karakter af et vælgermøde.
- Aktiviteterne kan foregå i samarbejde med andre foreninger, organisationer, institutioner m.v. I sådanne tilfælde skal der laves et særligt regnskab, hvoraf aftenskolens/oplysningsforbundets andel af udgifter og indtægter fremgår.

Regnskabsaflæggelse for 10 %-puljen – Kontrol

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal lave særskilt regnskab samt beretning for brugen af 10 %-midlerne. Alle udgifter skal som udgangspunkt kunne dokumenteres afholdt i forbindelse med et arrangement. – Ikke forbrugte midler skal tilbagebetales til Aarhus Kommune.

Aarhus Kommune har fastsat procentgrænser for, hvor meget hver udgiftstype må udgøre af aftenskolens/oplysningsforbundets samlede 10 %-midler:

- Ledelse – maksimalt 20 % af midlerne.
- Administration – maksimalt 10 % af midlerne.
- Annoncering – maksimalt 20 % af midlerne.

Tilskuddet kan afregnes på andre udgiftstyper end lærer og lederløn, men må **ikke** anvendes til

- Befordring af deltagere.
- Forplejning af og udgifter til overnatning for deltagere.
- Materialer af blivende værdi (for eksempel pc, møbler, inventar).
- Entréudgifter for deltagere.

Instrumentalundervisning

Aarhus Kommune yder maksimalt tilskud til 5/7 af lønudgiften til instrumentalundervisning. Instrumentalundervisning er den tekniske beherskelse af ét musikinstrument, herunder nodekendskab.

Sangundervisning kan godkendes som instrumental undervisning, når det drejer sig om den tekniske beherskelse af stemmen – artikulation, intonation, vejtrækning, hørelære m.v.

Holdstørrelse Instrumentalundervisning foregår på hold med minimum 2 deltagere til maksimalt 7 deltagere.

Hensyntagende undervisning

Holdundervisning

Hensyntagende undervisning er almindelig voksenundervisning, men underviseren skaber gennem særlig tilrettelæggelse og indsats en undervisning for deltagere, der har behov for særlige hensyn i forhold til det konkrete emne/fag, der undervises i.

Aarhus Kommune giver 7/9 i tilskud af den samlede leder- og lærerløn ved hold, der er tilrettelagt for deltagere med behov for særlige hensyn i undervisningen.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal sørge for, at følgende forhold er opfyldt og oplyst om ved hensyntagende undervisning:

- Deltageren skal afgive en hensynserklæring om sit behov for særlige hensyn til aftenskolen/oplysningsforbundet, [se side 17](#)
- Det skal fremgå tydeligt af aftenskolens/oplysningsforbundets annoncering af kurset, hvem der kan deltage og de særlige pædagogiske hensyn, der tages, da det er hensyntagende undervisning. Det gælder også for blandede hold, jf. nedenstående omtale.
- Der må højst være 7 deltagere – minimum 2 deltagere på et hensyntagende hold.
- Deltagere med behov for særlige hensyn har mulighed for at deltage på et alment voksenundervisningshold.

Blandede hold – integreret hold og alment blandet hold

Integreret hold – her deltager personer med behov for særlige hensyn *sammen* med deres pårørende eller hjælpere. Kan fx være et kursus for personer med demenssygdomme. Max 10 på holdet, hvoraf højst 5 kan være deltagere med behov for særlige hensyn. Pårørende, hjælpere udløser ikke tilskud. -

Alment blandet hold – foruden personer uden behov for særlige hensyn kan 1-2 personer med behov for særlige hensyn deltage. Aftenskoler/oplysningsforbund kan modtage tilskud til en person, der deltager på et alment hold, men har behov for særlige hensyn i forhold til faget/emnet, der undervises i.

- Tilskudsbrøkerne bliver på et alment blandet hold **andelsmæssigt fordelt** med 1/3 for deltagere uden behov for særlige hensyn, 7/9 for deltagere med behov for særlige hensyn.
- Der kan søges APEHØS til deltagerne med behov for særlige hensyn.
- Deltagerne med behov for særlige hensyn skal udfylde en hensynserklæring til aftenskolen/oplysningsforbundet, [se side 17](#)

Hvad er støtteberettiget som hensyntagende undervisning i Aarhus Kommune?

Følgende er som udgangspunkt støtteberettigede hensyn:

Psykisk handicap og psykisk sårbarhed.

Fysisk handicap.

Følgende er **ikke** støtteberettigede hensyn: Deltageren har ikke behov for særlige hensyn i relation til et bestemt fag/emne, hvis deltageren er arbejdsløs, i aktivering, har sociale problemer, har en høj alder, er gravid eller er funktionel analfabet/langsom læser.

Følgende er som udgangspunkt **ikke** støtteberettiget hensyn:

At have talevanskeligheder.

Undervisning, der ikke hører under folkeoplysningsloven

Der kan ikke ydes tilskud efter folkeoplysningsloven til undervisning eller virksomhed, der hører under anden lovgivning.

Eksempel Regler om ordblindeundervisning for voksne (OBU) er således fastsat i *lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne* (OBU-loven) samt *bekendtgørelse om ordblindeundervisning for voksne* (OBU-bekendtgørelsen).

Hensynserklæringen

Deltageren, der tilkendegiver at have behov for særlige hensyn i forhold til faget/emnet, skal underskrive en hensynserklæring [Sport & Fritids hensynserklæring](#). Aftenskolen/oplysningsforbundet skal oplyse deltageren om Aarhus Kommunes betingelser for at deltage i hensyntagende undervisning, inden deltageren underskriver hensynserklæringen.

Hensynserklæringen kan underskrives af en offentlig myndighed, værge eller den institution, hvor den pågældende deltager bor, hvis vedkommende har vanskeligheder ved selv at underskrive erklæringen.

Erklæringens udformning – Aftenskolen/oplysningsforbundet må gerne udforme sin egen udgave af hensynserklæringen, så længe den medtager betingelserne i Sport & Fritids udgave, herunder GDPR-reglerne.

Kontrol Hensynserklæringerne skal opbevares i 5 år af aftenskolen/oplysningsforbundet. Sport & Fritid kan forlange at få hensynserklæringerne udleveret til kontrol.

Aftenskoler/oplysningsforbund med hensyntagende undervisning for en bestemt målgruppe

Aftenskoler/oplysningsforbund, der udelukkende har kurser og aktiviteter for deltagere med samme støtteberettigede hensyn, for eksempel fysisk handicap, kan søge dispensation hos Sport & Fritid/Folkeoplysningsudvalget fra kravet om hensynserklæringer. Ledelsen i den pågældende aftenskole/oplysningsforbund skal være i tæt kontakt med målgruppen, så man på forsvarlig vis kan påtage sig ansvaret for visitationen af deltagerne.

Fleksible tilrettelæggelsesformer

Aftenskolen/oplysningsforbundet **kan** bruge op til 36 % af undervisningstilskuddet til fleksibelt tilrettelagt undervisning. Det er op til aftenskolen/oplysningsforbundet selv at bestemme, hvorvidt man vil bruge fleksible tilrettelæggelsesformer eller holde sig til klassisk holdundervisning.

Formålet med fleksibelt tilrettelagt undervisning er gennem anderledes tilrettelæggelse at styrke udviklingen af et aktivt medborgerskab inden for væsentlige samfundsrelaterede områder som integration, livsstilssygdomme, folkesundhed, forbrugeroplysning, borgerinddragelse, litteratur, kultur og miljø/bæredygtighed.

Karakteristika ved fleksibelt tilrettelagt undervisning

- Aftenskolen/oplysningsforbundet bestemmer selv emnerne. Dog er der de samme begrænsninger, som gælder for traditionel undervisning – [se side 12-13](#).
- Flexibelt tilrettelagt undervisning **skal klart** adskille sig fra almindelig folkeoplysende voksenundervisning. Se eksempler nedenfor på [side 18](#).
- Lektionslængden er på 55 minutter inkl. 10 minutters pause som i almindelig folkeoplysende voksenundervisning.
- Undervisningen skal foregå på hold, hvor deltagerne er tilmeldt og registreret – min. 2 deltagere.
- Annonceres offentligt.
- Være åben for alle.
- Skal være deltagerbetaling.
- Deltagelse er ikke betinget af bopæl i Aarhus Kommune. Derfor skal aftenskolen/oplysningsforbundet følge reglerne for mellemkommunal refusion – [se side 18](#).

Tilskud til fleksibelt tilrettelagt undervisning

Aarhus Kommune følger anbefalingen fra Kommunernes Landsforening om et årligt reguleret loft over, hvor store beløb der kan anvendes pr. undervisningstime:

De tilskudsberettigede udgifter er de faktisk afholdte udgifter, dog højst: Antal undervisningstimer $\times$ *beløbet*, der beregnes på grundlag af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning.

[Kommunernes Landsforening](#) (KL) beregner *beløbet* for et år ad gangen på baggrund af den forventede udvikling i den almindelige aftenskolelønssats. *Beløbet* oplyses på Kommunernes Landsforenings hjemmeside. *Beløbet* er pr. 1. april 2025 beregnet til 454,07 kr.

De tilskudsberettigede udgifter afregnes i forhold til Aarhus Kommunes tilskudsbrøker, som er

- max 1/3 for almen undervisning
- max 7/9 for hensyntagende undervisning.

OBS Et hensyntagende undervisningshold tilrettelagt som fleksibel tilrettelæggelsesform kan kun udløse 7/9, hvis der er en underviser til stede, ellers afregnes med 1/3.

Der skal aflægges et særskilt regnskab samt beretning for aktiviteterne.

Tilskuddet kan kun anvendes til følgende udgiftstyper

- Løn (ikke bundet af lønbekendtgørelsen)
- Lederhonorar (højst 20 % af udgifterne til fleksible tilrettelæggelsesformer)
- Udgifter til etablering af internetadgang til undervisere på hold inden for fjernundervisning
- Undervisningsmaterialer af ikke-blivende værdi
- Annoncering
- Lokaleudgifter.

Tilskuddet kan **ikke** bruges til for eksempel transport og forplejning.

Eksempler på fleksibelt tilrettelagt undervisning

BLINDES OPLYSNINGSFORBUND (BOF)

Online Qi Gong Faget er udbudt med 20 lektioner i alt. Fordelt på 2 x 3 lektioners fysisk fremmøde og 14 x 1 lektion pr. uge. Ved fjernundervisning skal mindst 30 % af lektionerne gennemføres i fællesskab ved fysisk fremmøde. Vi startede derfor forløbet med 3 lektioners fysisk fremmøde, så alle fik lært de grundlæggende bevægelsesmåde i Qi Gong, blev trygge ved øvelserne og instruktionen. Den fysiske start var også vigtig ift. at skabe sociale relationer, som kunne støtte den enkelte under den online del. Herefter kørte forløbet online i 7 uger med 1 lektion pr. uge. Så afholdt vi igen 3 lektioners fysisk fremmøde, hvor holdet kunne mødes og få endnu en grundig gennemgang af både gamle og nye øvelser. Forløbet sluttede med 7 online uger med 1 lektion pr. uge.

KAPITEL 4

Deltageren hos aftenskoler/oplysningsforbund

Krav til deltageren

Personer, der deltager i undervisning, studiekredse, foredrag og undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer hos aftenskoler/oplysningsforbund, skal være bosat i Danmark og tilmeldt Folkeregisteret i en dansk kommune, dvs. have dansk CPR-nummer.

Hvem kan ikke deltage i den folkeoplysende voksenundervisning?

Udenlandske studerende, der opholder sig i Danmark på turistbasis, er ikke omfattet af folkeoplysningsloven.

Deltagere fra andre kommuner – mellemkommunal refusion

Sport & Fritid/Aarhus Kommune opkræver betaling fra kommuner, hvis borgere deltager i undervisning/aktiviteter hos godkendte aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune. De opkrævede penge indgår i den samlede ramme for den folkeoplysende voksenundervisning i Aarhus Kommune. Hvis aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune ikke oplyser Sport & Fritid om udenbys deltagere, bliver der således færre midler til fordeling til aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune.

Registrering af deltagere fra andre kommuner

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal derfor særskilt registrere disse udenbys deltagere.

Sport & Fritids blanket [Deltagere fra andre kommuner](#) skal udfyldes med:

- CPR-nummer, navn, adresse
- Holdnummer, holdbetegnelse/fag
- Timetal og undervisningens begyndelses- og slutdato.

Oplysninger om udenbys deltagere skal uploades til Sport & Fritid via Foreningsportalen umiddelbart efter hvert halvår.

Deltageroplysning

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal gøre deltagerne opmærksomme på ved tilmeldingen, uanset om tilmeldingen er online eller fysisk, at deltagerinformationer, herunder CPR-nummer, bliver videregivet til Aarhus Kommune i henhold til folkeoplysningsloven og de kommunale tilskudsregler.

Hvis en deltager fra en anden kommune ikke vil oplyse de sidste 4 cifre i sit CPR-nummer, kan aftenskolen/oplysningsforbundet nægte at optage den pågældende person på et hold i henhold til folkeoplysningsloven. Hvis vedkommende alligevel optages på et hold, kan denne ikke medregnes i tilskudsberegningen.

Folkeoplysningsloven § 43, stk. 5.**Personer med bopæl i Aarhus Kommune men med anden betalingskommune**

Der kan være personer, der er bosat og tilmeldt folkeregisteret i Aarhus Kommune, men har en anden betalingskommune. Aarhus Kommune opkræver betaling fra betalingskommunen for udgifter til undervisningen. Aftenskoler/oplysningsforbund skal derfor indsende oplysninger til Sport & Fritid om samtlige deltagere med behov for særlige hensyn, der er bosat i Aarhus Kommune.

Deltagerbetaling

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal opkræve betaling af hver enkelt deltager, hvis undervisningen skal være tilskudsberettiget. Deltagerbetalingen skal bruges til dækning af deltagernes andel af lønudgifterne samt til eventuelle udgifter til administration, lokaleleje m.v. Deltagerbetaling kan ikke ske gennem medlemskontingent til en forening eller organisation.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal som dokumentation for modtaget betaling lave en bekræftelse til deltageren. Dette gælder også, hvis deltageren køber kurset via aftenskolen/oplysningsforbundets webshop. Dokumentationen for deltagelsen skal opbevares som bilag til aftenskolen/oplysningsforbundets tilskudsregnskab.

Deltagerdokumentationen – vigtigt dokument

Deltagerdokumentationen skal som **minimum** indeholde:

- holdnummer
- kursusstart
- fag/emne
- tilrettelæggelsesform
- timetal, der er betalt for
- betalt kursusrpris
- deltagere fra Aarhus Kommune kan nøjes med at oplyse fødselsdato
- deltagerens navn, adresse, bopælskommune og fuldt CPR-nr.

Aftenskolen/oplysningsforbundet kan af administrative årsager registrere dele af ovennævnte oplysninger andre steder end på selve deltagerdokumentationen. Det er i orden, så længe aftenskolen/oplysningsforbundet kan finde oplysningerne, hvis Sport & Fritid forlanger dem.

Den samlede deltagerbetaling skal indgå i aftenskolen/oplysningsforbundets regnskab. Dele af deltagerbetalingen kan ikke sendes videre til en samarbejdspartner til dækning af pågældendes udgifter i tilknytning til den folkeoplysende virksomhed, der ydes tilskud til.

Samlet indbetaling

Aftenskolen/oplysningsforbundet kan registrere en samlet indbetaling, for eksempel fra et hold medarbejdere i en virksomhed, men kvitteringen skal fortsat indeholde ovennævnte oplysninger.

Hensynserklæring

Personer, der har behov for særlige hensyn i undervisningen, skal underskrive en hensynserklæring, hvis aftenskolen/oplysningsforbundet skal kunne få forhøjet tilskud, dvs. brøken 7/9, [se side 17](#)

Registrering af afholdt undervisning m.v.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal overfor Sport & Fritid/Aarhus Kommune kunne dokumentere, at antallet af undervisningstimer og foredrag samt det samlede tilskud ligger indenfor folkeoplysningslovens rammer.

Sport & Fritid/Aarhus Kommune kan kræve, at aftenskolen/oplysningsforbundet fremsender/fremviser materiale, der dokumenterer, at undervisningen er blevet gennemført på de enkelte hold, dvs.: *kursusbeskrivelse, dokumentation for deltagerbetaling samt dokumentation for lønudbetaling (ansættelsesbrev og lønsedler)*.

Aftenskolen/oplysningsforbundet må naturligvis gerne føre interne fremmødelister over de enkelte hold, hvis det styrker overblikket.

KAPITEL 5

Tilskud og økonomi

Tilskudsgrundlag og -fordeling

Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune godkender aftenskolerne/oplysningsforbundenes tilskud. Tilskuddet beregnes på grundlag af aftenskolen/oplysningsforbundets afholdte og godkendte tilskudsberettigede lønudgifter/foredragshonorarer samt eventuelt afholdte og godkendte udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer. Disse oplysninger fremgår af aftenskolen/oplysningsforbundets tilskudsregnskab, som Sport & Fritid senest har modtaget. Tilskuddene fordeles forholdsmæssigt ud fra det beløb, der er til rådighed for det folkeoplysende voksenundervisningsområde.

Nyetablet aftenskole/oplysningsforbund

Nye aftenskoler/oplysningsforbund har normalt ikke afviklet undervisning for et helt kalenderår. De får derfor tilskuddet beregnet efter de budgetterede tilskudsberettigede udgifter i tilskudsåret.

Se etablering af ny aftenskole/oplysningsforbund [side 11](#)

Ansøgning om tilskud til undervisning m.v.

Sport & Fritid anvender talmaterialet fra det seneste modtagne tilskudsregnskab som tilskudsgrundlag. Der skal ikke ansøges om tilskud, da de afholdte og godkendte tilskudsberettigede lønudgifter/foredragshonorarer samt afholdte og godkendte tilskudsberettigede udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer fra det seneste modtaget regnskab anvendes som tilskudsgrundlag.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal give besked til Sport & Fritid, hvis man **ikke ønsker** at modtage tilskud, for eksempel i forbindelse med ophør som aftenskole/oplysningsforbund.

Ophører en aftenskole/oplysningsforbund *inden* tilskudsårets udløb, skal der senest 2 måneder efter aflægges regnskab. For meget udbetalt tilskud skal tilbagebetales til Sport & Fritid/Aarhus Kommune i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Tilsagn om tilskud/udbetaling af tilskud

Sport & Fritid giver hver enkelt aftenskole/oplysningsforbund besked om tilskuddet, når de beregnede tilskud er godkendt af Folkeoplysningsudvalget i Aarhus Kommune. Tilskuddet udbetales **1/1, 1/4, 1/7 og 1/10**.

Tilskuddet til de aftenskoler/oplysningsforbund, der i henhold til folkeoplysningslovens § 12 har valgt Sport & Fritid til at klare lønudbetalingen, overføres til Aarhus Kommunes Lønservice til registrering på en mellemregningskonto. Læs nærmere om Lønadministration [side 25](#).

Afregning – senest 1. april

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal via Foreningsportalen indberette tilskudsregnskabet til Sport & Fritid så hurtigt som muligt efter årets udløb og **senest den 1. april**. **Er regnskabet ikke indberettet rettidigt til 1. april, skal tilskuddet tilbagebetales.**

De gennemførte aktiviteter danner med 2 års forskydning grundlag for tilskuddet det efterfølgende kalenderår. Ikke forbrugt tilskud vil blive fordelt til øvrige aftenskoler/oplysningsforbund det efterfølgende år.

Endelig afregning af tilskuddet for regnskabsåret foretages i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Folkeoplysningsloven kapitel 4, § 11.

APEHØS

Tilskudsordning for arbejdsledige, pensionister, efterlønsmodtagere, personer med behov for særlige hensyn, studerende/lærlinge og øvrige (personer i alderen over 60 år uden arbejdsindtægt)

Aarhus Kommune giver tilskud til ovennævnte gruppers deltagerbetaling ved undervisning m.v., når følgende betingelser er opfyldt:

- Aftenskolen/oplysningsforbundet skal være registreret og godkendt i Aarhus Kommune.
- Undervisningen skal være tilrettelagt i henhold til folkeoplysningslovens bestemmelser.
- Det samlede kursusforløb skal afholdes i dagtimerne og være afsluttet **inden** kl. 18.00. Dette gælder alle ugens dage.
- Ordningen omfatter også fleksible tilrettelæggelsesformer samt 10 %-arrangementer. 10 %-arrangementer sidestilles med foredrag uanset tilrettelæggelsesformen.
- Deltageren skal være tilmeldt folkeregisteret i Aarhus Kommune, opgive CPR-nr. (eller fødselsdata og fuld-

stændig postadresse) samt dokumentere/attestere, at vedkommende er omfattet af tilskudsordningen.

Online køb af kurser til APEHØS-pris

Købes kurset til APEHØS-pris i aftenskolen/oplysningsforbundets webshop, skal aftenskolen/oplysningsforbundet indhente den påkrævede dokumentation hos kursisten og gemme den i 5 år.

Tilskudssatsen for APEHØS

Vær opmærksom på, at tilskudssatsen **kan blive reguleret i løbet af et tilskudsår**, hvis det viser sig nødvendigt for at overholde det afsatte budget for APEHØS-ordningen.

Der kan højst ydes tilskud til 9 timers dagundervisning om ugen (1 foredrag = 3 timer).

- APEHØS-tilskuddet kan ikke overstige deltagerbetalingen og ydes kun til timer, som deltageren har betalt for.
- APEHØS-tilskuddet må kun anvendes til nedbringelse af deltagerandelen af lærer-/lederylønnen. Tilskuddet kan altså ikke anvendes til dækning af administrationsudgifter.
- Der ydes ikke tilskud til hensyntagende undervisning ved deltagelse i foredrag.

Folkeoplysningsloven §§ 6, 34; § 35, stk. 2

Afregning hos Sport & Fritid af kurser/foredrag med APEHØS-pris

Det er APEHØS-deltageren, der modtager refusion pr. undervisningstime. Aftenskolen/oplysningsforbundet skal søge om refusion på vegne af deltageren samt er ansvarlig for overholdelse af tilskudsbetingelser og dokumentationskrav over for Sport & Fritid/Aarhus Kommune.

- APEHØS-tilskuddet udbetales til aftenskolen/oplysningsforbundet, når Sport & Fritid har modtaget korrekt udfyldte og underskrevne afregningsblanketter, efter kurset/foredraget er begyndt.
- Sport & Fritid skal have APEHØS-afregningerne i det kalenderår, hvor kurserne eller foredragene holdes.
- Kurser, der løber hen over et årsskifte, skal opdeles i hvert sit år.
- Afregningsblanketter kan indsendes til Sport & Fritid løbende i kalenderåret.
- Slutfrist for indsendelse af anmodninger om refusion er 31. december i det pågældende regnskabsår.

Kontrol

Sport & Fritid/Aarhus Kommune foretager stikprøvevis kontrol og vil modregne tilskud for deltagere, der ikke tilhører de tilskudsberettigede grupper, jf. nedenstående oversigt.

APEHØS-tilskudsordningen er for følgende personer

Arbejdsledige

Arbejdsledige skal som hovedregel være tilmeldt Jobcenter Aarhus og stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Ordningen gælder tillige for sygemeldte arbejdsledige og arbejdsledige på barselsorlov, hvis de kan dokumentere, at de var arbejdsledige ved sygdommens eller barselsorlovens indtræden, samt ledige visiteret til Flexjob. Arbejdsledige skal ugentligt på portalen Jobnet bekræfte **deres jobsøgning/ledighed**. Den ledige får ved bekræftelsen på Jobnet en kvittering, der skal anvendes som dokumentation til at opnå nedsat deltagerbetaling hos aftenskolen/oplysningsforbundet.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal opbevare en kopi af denne dokumentation og fremvise den, hvis Sport & Fritid/Aarhus Kommune foretager stikprøvekontrol.

Folkepensionister, personer med Tidlig pension, personer med Seniorpension og førtidspensionister

- Folkepensionister skal vise sundhedskort, kørekort eller pas som dokumentation.
- Personer med Tidlig pension skal vise dokumentation for tilkendelse af Tidlig pension.
- Personer med Seniorpension skal vise dokumentation for tilkendelse af Seniorpension.
- Førtidspensionister skal vise dokumentation for den seneste pensionsudbetaling fra Udbetaling Danmark, pensionistkort fra Midttrafik eller DSB-stamkort for pensionister sammen med sundhedskort.

Personer på delpension, der ophører ved udgangen af 2025, er ikke omfattet af ordningen.

Efterlønsmodtagere

Efterlønsmodtagere skal over for aftenskolen/oplysningsforbundet vise dokumentation for seneste efterlønsudbetaling, abonnementskort fra Midttrafik for efterlønsmodtagere eller DSB-stamkort for efterlønsmodtagere sammen med sundhedskort. Personer på delefterløn er ikke omfattet af ordningen.

Deltagere med behov for særlige hensyn

Har en deltager behov for særlige hensyn i forhold til undervisningen i et konkret fag/emne, skal vedkommende ved tilmelding hos aftenskolen/oplysningsforbundet underskrive en hensynserklæring ([se side 17](#)) for at være omfattet af APEHØS-tilskudsordningen. Er kurset købt online, skal aftenskolen/oplysningsforbundet indhente den påkrævede dokumentation hos kursisten og gemme den i 5 år.

Studerende og lærlinge

Studerende skal være i besiddelse af gyldigt studiekort samt være optaget på en SU-berettiget uddannelse. Lærlinge skal fremvise en underskrevet uddannelsesaftale.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal som minimum opbevare en tro- og love-erklæring fra deltageren eller alternativt opbevare en kopi af studiekortet eller uddannelsesaftalen.

Øvrige – Personer i alderen over 60 år og uden arbejdsindtægt

Deltageren skal 1 gang årligt overfor aftenskolen/oplysningsforbundet skriftligt erklære, at vedkommende er over 60 og ikke har en arbejdsindtægt. Erklæringen skal indeholde oplysning om navn, CPR-nr. (eller fødselsdato og fuldstændig postadresse) samt dato og underskrift. Det skal fremgå af erklæringen, at Sport & Fritid/Aarhus Kommune foretager stikprøvekontrol af rigtigheden af oplysningerne.

Personer, der gør brug af de forskellige orlovsordninger, er ikke omfattet af tilskudsordningen.

Tilskud til blindes og svagsynedes transport samt tolkebistand for døve og svært hørehæmmede

Aarhus Byråd har vedtaget, at der af den økonomiske ramme til den folkeoplysende voksenundervisning årligt afsættes et tilskud til ovennævnte formål. Tilskuddet udbetales til de 2 hensynsområder til selvforvaltning med ansvar for en ensartet fordeling af midlerne til ansøgere.

Tilskuddene administreres af

Blinde og svagsynede

Dansk Blindesamfund Helle Kaas Schmidt tlf. 70 24 03 17 helle.kaas.schmidt@blind.dk

Døve og svært hørehæmmede

Folkeoplysningssamvirket Lene Holm tlf. 61 51 55 80 info@folkeoplysningssamvirket.dk

KAPITEL 6**Lokaler og lokaletilskud**

Aarhus Kommune skal i henhold til folkeoplysningsloven yde 75 % i lokaletilskud til aftenskolers /oplysningsforbunds udgifter til egne eller lejede lokaler, hvis kommunen ikke kan anvise egnede lokaler.

Aarhus Kommune råder over egnede ledige lokaler til de folkeoplysende foreningers aktiviteter. Det er derfor muligt at få anvist et lokale, jf. folkeoplysningsloven kapitel 7, § 23 stk. 1

Lokaletilskud

Hvis aftenskolen/oplysningsforbundet ikke ønsker at få anvist lokale, tilbyder Aarhus Kommune at yde et frivilligt og reduceret lokaletilskud. Tilskuddet udregnes med afsæt i det samlede antal afviklede lokaletimer 2 år bagud, jf. tilskudsregnskabet, sammenholdt med budgettet for lokaletilskudspuljen. Sport & Fritid spørger en gang årligt alle aftenskolers/oplysningsforbund, hvorvidt de ønsker at få anvist lokale, eller i stedet vil modtage et reduceret lokaletilskud.

Aftenskolers/oplysningsforbund med udelukkende hensyntagende undervisning

Aftenskolers og oplysningsforbund, der alene har hensyntagende undervisning, er undtaget fra ovennævnte tilskudsbestemmelser. De modtager 75 % i tilskud til deres lokaleudgifter. De skal dog besvare Sport & Fritids henvendelse om, hvorvidt de ønsker lokaler eller reduceret tilskud.

KAPITEL 7

Regnskabskrav – tilskudsregnskabet

Alle aftenskoler/oplysningsforbund skal udarbejde et regnskab for kommunale tilskud, som de har modtaget fra Aarhus Kommune i løbet af tilskudsperioden, dvs. kalenderåret fra 1. januar til og med 31. december.

Tilskudsregnskabet skal dokumentere, at aftenskolen/oplysningsforbundet har anvendt tilskuddene i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i folkeoplysningsloven samt gældende retningslinjer inden for folkeoplysningsområdet i Aarhus Kommune.

Tilskudsregnskabet skal kun omfatte den folkeoplysende virksomhed. Tilskudsregnskabet **skal** underskrives af samtlige medlemmer af aftenskolens/oplysningsforbundets bestyrelse.

Aftenskolen/oplysningsforbundet indberetter tilskudsregnskabet til Sport & Fritid via indtastning i Foreningsportalen **senest 1. april det følgende år**.

Tilskudsregnskabet uploades uden bilag. Dokumenter skal indsendes, hvis Sport & Fritid forlanger det.

Årsberetning – Aarhus Kommune kræver ikke indsendelse af en årlig beretning fra aftenskolerne/oplysningsforbundene.

OBS! Aarhus Kommune har pligt til at offentliggøre aftenskolernes/oplysningsforbundenes tilskudsregnskaber på Aarhus Kommunes hjemmeside. Det sker på Foreningsportalen.

Folkeoplysningsloven § 29, folkeoplysningsbekendtgørelsen kapitel 6, § 18

Opbevaring af dokumentation – husk 5 år

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal opbevare dokumentation for samtlige personer, der har deltaget i aftenskolens/oplysningsforbundets undervisning og aktiviteter.

Man er forpligtet til i 5 år at opbevare alt materiale, der er brugt ved udfyldelse af tilskudsregnskabet.

Dokumentationsmaterialet skal stilles til rådighed for Sport & Fritid/Aarhus Kommune ved kontrol.

Bogføringsloven LOV nr. 700 af 24. maj 2022, kap. 4, § 12.

Statistik

Sport & Fritid indhenter statistiske oplysninger hos aftenskoler/oplysningsforbund for at belyse udviklingen på voksenundervisningsområdet i Aarhus Kommune.

Aftenskoler/oplysningsforbund skal derfor i tilskudsregnskabet statistik-del oplyse løntimer og deltagerantal fordelt på undervisningsformer og faggrupper etc.

Der bruges 9 faggrupper, der er nærmere omtalt i [bilag 1 Statistik – forklaring til inddeling i grupper i tilskudsregnskabet](#).

Revisionskrav for tilskudsregnskabet

Revisionen af aftenskolens/oplysningsforbundets tilskudsregnskab skal ud over en regnskabsteknisk vurdering også omfatte en vurdering af, hvorvidt de centrale bestemmelser i folkeoplysningsloven, folkeoplysningsbekendtgørelsen samt de kommunalt fastsatte retningslinjer er overholdt. Bestemmelserne om revision fremgår af folkeoplysningsbekendtgørelsens § 18.

Under 450.000 kr.

Aftenskoler/oplysningsforbund, der modtager kommunale tilskud for under 450.000 kr. om året, må gerne bruge en revisor, der er valgt på generalforsamlingen.

Revisoren må ikke være medlem af bestyrelsen eller beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn med nogle af bestyrelsesmedlemmerne.

På eller over 450.000 kr.

Aftenskoler/oplysningsforbund, der modtager kommunale tilskud på eller over 450.000 kr. om året, skal have tilskudsregnskabet revideret af en statsautoriseret revisor eller registreret revisor, der vælges af aftenskolens/oplysningsforbundets bestyrelse.

Kontrol – tilbagebetaling

Aarhus Kommune foretager stikprøve-kontrol.

Bevilgede tilskud, der ikke er anvendt i henhold til folkeoplysningsloven eller Aarhus Kommunes retningslinjer for den folkeoplysende voksenundervisning skal tilbagebetales til Aarhus Kommune. Uforbrugte tilskud skal ligeledes tilbagebetales.

Overholder en aftenskole/oplysningsforbund ikke folkeoplysningsloven og Aarhus Kommunes retningslinjer, kan Aarhus Kommune undlade at yde tilskud, anvise lokaler samt kræve tilbagebetaling af tilskud.

Konkurs/fusion/opsplitning af foreninger

inden for den folkeoplysende voksenundervisning i Aarhus Kommune

Konkurs

Dele af tilskudsgrundlaget og restbevilling kan overføres til aftenskoler/oplysningsforbund, der viderefører dele af den konkursramte aftenskole/oplysningsforbund. Der kan kun søges om tilskud til aktiviteter, som falder i direkte forlængelse af aktiviteter, som den konkursramte aftenskole/oplysningsforbund har gennemført. Der kan maksimalt kun være tale om et niveau svarende til den konkursramte aftensskoles/oplysningsforbunds niveau.

Tilskudsgrundlaget vil blive opskrevet med disse aktiviteter samme år samt efterfølgende år.

Ansøgning om videreførelse af aktiviteter skal indeholde dokumentation evt. i form af lønsedler fra lærere eller deltagerlister.

Fusion

Fusioner bør som hovedregel ske fremadrettet og ved årsskifte. Anmodning om fusion skal ske ved skriftlig henvendelse til Sport & Fritid/Aarhus Kommune. Hvis der anmodes om godkendelse af fusion **før 1. oktober**, vil dette kunne godkendes med tilbagevirkende kraft fra 1. januar samme år.

Anmodes der om fusion **efter 1. oktober**, kan fusionen først træde i kraft ved årsskiftet.

Den fusionerede aftenskole/oplysningsforbund aflægger regnskab for fusionsåret, hvor det samlede tilskud indgår. De fusionerede aftensskoler/oplysningsforbunds aktiviteter vil de efterfølgende 2 år danne grundlag for tilskud.

Opsplitning

Aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune, der indgår i en fusion, opfordres til at medtage bestemmelser for, hvorledes man vil forholde sig i forbindelse med en eventuel senere opsplitning. Bestemmelserne bør fx indeholde aftale om fordeling af tilskudsgrundlag og egenkapital.

I tilfælde af uenighed om tilskudsgrundlaget vil den gruppe, der ønsker at udtræde af en eksisterende forening, som udgangspunkt blive ligestillet med en ny forening, der kan tildeles støtte fra Den Lokale Udviklingspulje.

Ophør

Hvis en aftenskole/oplysningsforbund ophører med undervisning/aktiviteter i Aarhus Kommune, skal man give besked til Sport & Fritid, så tilskud kan afregnes.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal være opmærksom på følgende ting:

- indkalde til ekstraordinær generalforsamling, jf. vedtægten
- eventuel formue skal anvendes til almennyttige formål, jf. vedtægten
- aftenskolens/oplysningsforbundets CVR-nr. og bankkonto skal lukkes.

I forbindelse med aftenskolens/oplysningsforbundets ophør skal Sport & Fritid/Aarhus Kommune have følgende:

- referat af den ekstraordinære generalforsamling
- revideret regnskab underskrevet af hele bestyrelsen
- vedtægten
- oplysninger og dokumentation for anvendelsen af et eventuelt overskud
- udskrift af bankkonto.

KAPITEL 8

Løn til skoleledere og undervisere

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal aflønne ledere og undervisere ved undervisning m.v.

i henhold til Undervisningsministeriets *Bekendtgørelse om løn- og andre ansættelsesvilkår for ledere og lærere ved undervisning mv. efter lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning (folkeoplysningsloven)*, BEK nr. 353 af 15/05/2003

Der kan kun ydes tilskud til én underviser pr. undervisningslektion.

Der kan kun udbetales løn til et CPR-nummer ikke til firma.

Undtagelse – udbetaling af honorar

Aftenskolen/oplysningsforbundet kan udbetale til et firma, når det er honorar til en foredragsholder, eller en tovholder ved hold under fleksible tilrettelæggelsesformer. Aftenskolen/oplysningsforbundet skal i sådanne tilfælde ikke indberette til SKAT. Det skal modtageren af honoraret selv gøre.

Foruden folkeoplysningsloven med tilhørende bekendtgørelse og lønbekendtgørelsen skal bestyrelse og ledere i aftenskoler/oplysningsforbund være opmærksomme på at efterleve lov om ansættelsesbevis, funktionærloven, ferieloven, sygedagpenge, ATP m.v., SKAT, lovpligtige forsikringer etc.

Folkeoplysningsloven § 52

Lønadministration via Aarhus Kommune

Aarhus Kommunes Lønservice tilbyder gratis administration af løn for godkendte aftenskoler/oplysningsforbund i Aarhus Kommune, som ikke er tilknyttet en af de 5 landsdækkende organisationer, dvs. AOF, LOF, Fora, FOF og DOF.

Sport & Fritid skal have følgende oplysninger fra aftenskolen/oplysningsforbundet, hvis Lønservice skal varetage lønadministrationen: aftenskolens/oplysningsforbundets navn, adresse, CVR-nummer, P-nummer samt telefon og navn på kontaktperson.

Aftenskolens/oplysningsforbundets indsendelse af materiale til lønkørslen sker direkte til Lønservice.

OBS! Aftenskolen/oplysningsforbundet er som arbejdsgiver ansvarlig for, at lønanvisningen er korrekt med hensyn til antal løntimer, lønsatser, sygedagpenge, 1., 2. og 3. ledighedsdag m.v., at der er dækning for lønkørslerne på mellemregningskontoen hos Aarhus Kommune, at ansatte under folkeoplysningsloven er omfattet af ferielovens regler og dermed berettiget til feriegodtgørelse/ferietillæg.

Folkeoplysningsloven § 12.

Forsikringspligt – Lov om arbejdsskadeforsikring

Aftenskoler/oplysningsforbund, der har folkeoplysende voksenundervisning, er arbejdsgivere for de ansatte, uanset hvem der står for lønudbetalingen.

Aftenskolen/oplysningsforbundet har derfor pligt til at tegne en lovpligtig arbejdsskadeforsikring, der dækker arbejdsulykker og erhvervsbetinget sygdom. Som arbejdsgiver har man pligt til at anmelde en arbejdsskade med personskade til Arbejdstilsynet.

Er aftenskolen/oplysningsforbundet medlem af en landsorganisation, vil den ofte være dækket af den pågældende landsorganisations forsikringer, fx arbejdsskadeforsikring.

Aftenskolen/oplysningsforbundet skal være opmærksom på, at der kan være andre forsikringer, der skal tegnes fx erhvervsansvarsforsikring, bygningsforsikring, løsøreforsikring, it-forsikring.

Arbejdsskadesikringsloven kapitel 10, Sikringspligt, § 50

Henvisninger med link

Afsnit på Aarhus Kommunes hjemmeside med relevans for det folkeoplysende område:

[Aarhus Kommunes foreningsafsnit](#)

[Foreningsportalen](#)

Tilskud, støtte og puljer, herunder [Den Lokale Udviklingspulje](#).

[Aarhus mod Sexisme](#) og krænkende adfærd

[Demokrati](#): Aarhus Byråd, de politiske udvalg samt [Folkeoplysningsudvalget](#).

Politikker

Aarhus Kommunes [Sports- og fritidspolitik 2022-2029](#): Vores fritid – med puls, fordybelse og fællesskab.

Aarhus Kommunes [Kulturpolitik 2021-2028](#): Aarhus – med kulturen i hjertet og blikket mod verden.

Aarhus Kommunes [Politik for Borgerservice og Biblioteker 2024-2032](#): Med alle mennesker hele livet.

Love

[Folkeoplysningsloven](#)

[Folkeoplysningsbekendtgørelsen](#)

[Løncirkulæret](#): Bekendtgørelse om løn- og andre ansættelsesvilkår for ledere og lærere ved undervisning mv. efter lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning (folkeoplysningsloven), BEK nr. 353 af 15/05/2003

[Arbejdsskadesikringsloven](#): LBK nr 919 af 25/06/2024 Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring jf. lovbekendtgørelse nr. 894 af 25/06/2024

Organisationer med betydning for den folkeoplysende voksenundervisning

Kommunernes Landsforening (KL)

De 5 landsorganisationer i Oplysningsforbundenes Fællesråd: [AOF](#), [LOF](#), [FOF](#), [FORA](#) og [DOF](#).

[Dansk Folkeoplysnings Samråd](#) (DFS)

[Videncenter for Folkeoplysning](#) (VIFO).

Bilag 1

Bilag 1 Statistik – forklaring til inddeling i grupper

2.1 Grundlæggende fag

Sprog, dansk, regning m.v. Fag, der kan henføres til de grundlæggende kundskaber kendt fra folkeskolen.

2.2 Sundhedsfag

Krop, kost, herunder f.eks. bevægelse, afspænding, yoga, ernæringslære m.v. Fag, der udvider den enkeltes viden om forebyggelse og vedligeholdelse af kroppen og som forbereder og motiverer til en sundere livsstil.

2.3 Manuelle fag

Håndværksfag, tegning, broderi, pileflet m.v. Fag, der tager udgangspunkt i "håndens arbejde", herunder de kulturbevarende håndværk og indøvelse af kunstfagernes grundlæggende teknikker til den kreativt udviklende overbygning i brugen af fagene.

2.4 Kulturfag

Litteratur, historie, religion, miljø, EU m.v. Fag, der belyser de forskellige samfunds kollektive baggrund samt fag, der beskæftiger sig med demokratiopfattelse og nutidens viden og strømninger.

2.5 Musiske fag

Kor, sammenspil, folkedans, drama m.v. Fag, der med udgangspunkt i musisk samvær indøver viden og teknikker - fra reproduktion til det kreativt udviklende improvisatoriske element.

2.6 Instrumentalundervisning

Fag, hvor der indøves teknik og færdigheder på ét musikinstrument eller stemmetræning.

2.7 Personlighedsudviklende fag

Pædagogik, psykologi m.v. Fag, der belyser viden om menneskets interaktive ageren og skaber indsigt og forståelse for dets indre processer.

2.8 Kommunikationsfag

IT, skriveværksteder m.v. Fag, hvor der indøves teknik og færdigheder på elektroniske redskaber samt funktioner og muligheder ved tilknyttet software (programmer). Endvidere fag, der indøver teknikker i forbindelse med formidling af kendt viden samt udvikler teknik til frembringelse af kreative formidlingsprocesser.

2.9 Andet Fag, der ikke kan rubriceres under de foregående punkter (2.1 til 2.8).

**Aarhus Kommune
Sport & Fritid
Folkeoplysning og Fællesskaber
N.J. Fjordsgade 2A
8000 Aarhus C**